# K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr.97 5.grudnia 1944 W.P.Rok VI.


## I.SPRAWY POLSKIE

Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzplitej komunikuje:Prezydent Rzpltej mianował 29.XI.o godz.20-tej premierem Tomasza Arciszewskiego,który tegoż dnia utworzył Rząd w składzie:Adam Tarnowski min.spr.zagran.,Dr.Zygmunt Berezowski /Stronnictwo Narodowe/,min.spr.wewnętrz. JAn Kwapiński /PPS/ min.przem.i handlu oraz kierownik min.Skarbu,Kusnierz /Stronnictwo Pracy/min.sprawiedliwości, gen.Marian Kukiel min.obrony Narodowej, oraz ministrowie Folkierski min.oświaty /Stronnictwo Narodowe/,Adam Prager min. informacji i Sopicki min.odbudowy.

Zaprzysiężenie nowego Rządu odbyło się 29.XI.W wygłoszonym przemówieniu do członków nowego Rządu Prezydent Rzpltej stwierdził,iż jeszcze z ś.p. gen.Sikorskim wspólnie ustalił i opracował podstawy i wytyczne dla polskiej polityki w okresie wojennym.W tak trudnym obecnie momencie Rząd będzie kontynuował politykę opartą na tych zasadach. Pan Prezydent wyraził żal,że prem.Mikołajczyk nie widzi możliwości wzięcia udziału w obecnym Rządzie.Drogi i cele obecnego Rządu są jasne - winiem on dążyć do utrzymania serdecznych węzłów z naszymi dotychczasowymi aliantami. Usilną troską Rządu powinno być dążenie do utrzymania poprawnych stosunków ze Związkiem Sow.Na czele Rządu stoi człowiek obdarzony zaufaniem całego Narodu,od początku biorący udział w pracy organizacyjnej w Kraju,przewodnicz.Rady Jedności Narodowej,postać symbolizująca bój Warszawy o wolność.W odpowiedzi prem.Arciszewski stwierdził,iż nowo powstały Rząd dążyć będzie do porozumienia ze Związkiem Sow.zgodnie z Kartą Atlantycką przy zachowaniu naszej wolności i na zasadzie poszanowania wzajemnych praw.Wytycznym będzie dotrzymanie wierności sojuszom w pierwszym rzędzie z W. Brytanią i z Francją.Głęboka i trwała przyjaźń ze St.Zjednoczonymi stanowi jedną z głównych podstaw polityki pol. Dążeniem Rządu będzie,aby Polska wzięła pełny udział w pracach nad organizacją świata powojennego.Pilne zadanie Rządu stanowić będzie demokratyzacja polityczna i społeczna Polski.Rząd przygotowuje dekret o ustawie wyborczej, zapownia jącej głosowanie powszechne, równe,tajne z zachowaniem zasady proporcjonalności.Po wyborach uchwalona zostanie nowa demokratyczna Konstytucja.W najbliższym czasie ukończone zostaną prace Rządu nad przeprowadzeniem reformy rolnej. Rząd będzie utrzymywał ścisłą łączność z Krajem i będzie wiernym jego wykładnikiem.

Nowo mianowany min.spr.zagran. Adam Tarnowski był do chwili wybuchu wojny posłem pol.w Sofii.Cieszył się opinią wybitnie uzdolnionego dyplomaty.Przez pewien czas sprawował funkcję ambasadora w Moskwie.

Stronnictwo Ludowe,które nie weszło w skład nowego rządu,wydało 30.XI.oświadczenie:Stron Ludowe będzie zawsze legalnemu Rządowi Pol. pomagać w jego wysiłkach.i wytęży wszystkie swe siły dla odbudowy Polski silnej demokratycznej,niepodległej.

Dzienniki ang.z 1.XII.zaatakowały gwałtownie nowy Rząd Polski.Powstanie tego Rządu,określane jest jako przekreślenie możliwości porozumienia ze Związkiem Sow.na podstawach wysuwanych przez prem.Mikołajczyka.Dopóki na czele Rządu Pol. stał prem.Mikołajczyk,rząd ang.posiadał zaufanie co do szczerości Rządu Pol.doprowadzenia do porozumienia ze Związkiem Sow.Oświadczenie prem.obecnego Rządu przekreśla tego rodzaju rozwiązanie sytuacji.To też rząd ang.nie może udzielić poparcia obecnemu Rządowi,który zresztą wg dzienników ang.nie jest rządem Jedności Narodowej.Zdaniem "Daily Telegraph" linia Curzona zostałaby prędzej lub później uznana,jako linia graniczna,stanowisko obecnego rządu będzie miało minimalny wpływ na sytuację militarną,jedynie przyczyni trudności politycznych.

Komentator serwisu franc.z Londynu stwierdza,iż cała prasa ang. występuje przeciwko obecnemu Rządowi pol.z wyjątkiem dziennika katolickiego Tablatt,który jedynie popiera stanowisko zajęte przez Rząd Pol.Atakowana jest również b.silnie P.P.S.

Tygodnik "Tilburo" twierdzi,że socjaliści polscy odpowiadają na

niebezpieczeństwo jakie grozi ich krajowi w sposób samobójczy. Podobnie tyg. "News Stołsmann" występuje z ostrym atakiem przeciw Rządowi Pol. i P.P.S.

Radio niem. cytuje liczne głosy prasy ang. nieprzychylne dla Rządu Pol. Wg radia niem. jeden z dzienników ang. twierdzi, że ministrowie pol. wysiadują po przedpokojach prem. Churchilla i min. Edena zabierając im drogocenny czas w chwili tak niezmiernie ważnej i doniosłej jak obecna. Dziennik domaga się wstrzymania subwencyj dla Rządu Pol.

Dotychczasowy min. opieki społ. Jan Stańczyk złożył 30.XI. wizytę min. Bevinowi, dziękując mu za pomoc podczas sprawowania funkcyj przez niego i szczerą przyjaźń dla Polski.

Komunikat sztabu Naczel. Wodza w sprawozdaniu za ostatnią dekadę listopada podaje, że Korpus Pol. we Włoszech działa w kierunku Faenzy. W rej. miasta Fortino wzięto 100 jeńców. Monte Rocco 5 klm. na południe od Faenzy zostało zajęte przez Polaków i utrzymane mimo licznych kontrataków. Rejon między rzekami Mortone i Lamone zostało oczyszczone. Flotylla kontrtorpedowców kanad., norw. i pol. zatopiła 36 okrętów npla. Dcy "Błyskawicy" i "Pioruna" byli 2-krotnie wymienieni w rozkazie królew.

Wg. korespondenta "PATA" z wiosną 1943 r. przybyło do północnej Francji 30 tys. Polaków wysiedlonych z Łodzi. Pracowali oni na fermach wysiedlonych Francuzów po 15 godz. dziennie. Polacy ci znajdują się dotąd w opłakanej sytuacji. A.K. prowadzi akcję w rej. Piotrkowa i Radomia. Ostatnio zlikwidowano 300 Niemców. W Londynie nad grobami uczestników powstania listopadowego, odbył się obchód listopadowy. Przemawiał Premier Arciszowski.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

Obrady franc. Zgromadzenia Doradczego ustaliły, iż Francja nie może być związana żadnymi protokółami czy decyzjami, które zostały powzięte bez jej uczestnictwa. Francja uważa się za potęgę reprezentującą szczególne wartości w kulturze europejskiej. Dąży ona do jaknajściślejszego kontaktu z wszystkimi państwami aliance. przyczem uważa się za łącznika między mocarstwami anglosaskimi a Związkiem Sow. Jednakże zgóry zastrzega się przed wciągnięciem jej do bloku 3 państw, gdyż widzi niebezpieczeństwo w tego rodzaju przewadze wielkich mocarstw dla jedności sprzymierzonych. Francja nie dąży do rozczłonkowania Niemiec i podbojów, ale widzi zapewnienie swego bezpieczeństwa na jednej tylko granicy - na Renie. Francja widzi 2 etapy w stosunku do Niemiec: 1/ okupacja i kontrola życia przemysłowego, 2/ wychowanie Niemiec demokratycznych. Odnośnie bezpieczeństwa świata, Francja ma wiele zastrzeżeń do dotychczasowych prób organizacyjnych. Korespondent PATA zauważa, że Francja z zadziwiającym tempie odradza się i powraca do swej roli mocarstwowej.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: Wojska amer. zajęły Groschau i znajdują się o 4 klm. od Saarlouis. Saarbrückem pod ogniem artylerii. 3-cia armia amer. walczy w Saargemünde i 3 klm. od Saarlauten. Od początku inwazji wzięto 726 tys. jeńców. Rzeka Roer osiągnięta na szerokim froncie na południe i północ od Jülich. W rej. Metzu zdobyto port Pryvace biorąc 300 jeńców. Strassburg jest obecnie pod ciężkim ogniem artylerii niem. 9-ta armia walczy już na ulicach Jülich, 3-go wojska 3-ciej armii wdarły się na przedmieścia Saarlouis i Saarlauten. Zajęto Schweighausen. 2 mosty na Renie wysadzili Niemcy w powietrze. W rej. Akwizgranu starte zostały w zupełności 4 niem. dywizje. W Saarlauten Amerykanie przekroczyli Saarę. Bombardowania objęły fabryki benzyny syntetycznej pod Lipskiem, Duisburg i Koblencję. Do Antwerpii przybył wielki konwój z zaopatrzeniem dla wojska. Uruchomienie tego portu skraca drogę do frontu o 600 km.

POŁUDNIE: W Jugosławii wojska Tity i bułgarskie zajęły Nowy Bazar. Wojska sow. i oddziały jug. zajęły Krajewo. Oddziały 8-mej armii we Włoszech posuwają się między rzekami Montone i Lamone. Wojska sow. na Węgrzech przekroczyły rzekę Kapos i zajęły Dombovar, Paks, Kaposvar, Csehesad, Bonyad. Zrobiono już połowę drogi od Dunaju do jeziora Balaton.

DALEKI WSCHÓD: Samoloty startujące z Marianów zbombardowały po raz 4-ty Tokio. W drodze na Leyte zatopiono 3 kontrtorpedowce jap. i 43 statki topiąc 28 tys. Japończyków.

## NOWY RZĄD POLSKI.

=-=-=-=-=-=-=-=-=-=

Po kilkudniowym przesileniu i rezygnacji Kwapińskiego z misji tworzenia rządu,nowy gabinet utworzył Tomasz Arciszewski.Obecny premier jest starym działaczem PPS,znanym już w okresie z przed pierwszej wojny światowej jako bojowiec.W okresie powojennym należał do umiarkowanych socjalistów.Przed niespełna rokiem przybył do Londynu z kraju razem z innymi przedstawicielami czwórki.

Nowy Rząd Polski został naogół nieprzychylnie przyjęty przez prasę brytyjską.Jest to stwierdzeniem,że nie można liczyć,że pójdzie on na ustępstwa terytorialne wobec Sowietów.Jest on raczej zaostrzeniem stanowiska polskiego wobec Sowietów i to jest niezmiernie pocieszające.Ustępstwa wobec Sowietów prowadzą prędzej czy później do utraty niepodległości.To już rozumiemy dobrze my.Trzeba aby to zrozumieli jeszcze Anglicy.I mamy nadzieję,że to wreszcie nastąpi,

Możliwe,że nowy rząd będzie miał trudną sytuację początkową.Jednak tylko twarda postawa może przynieść zwycięstwo i uznanie naszych praw.I tylko na tej drodze można oczekiwać sukcesów.

Przesilenie jakie miało miejsce wprowadziło głęboką zmianę zasadniczą. Z koalicji rządowej wystąpiło Stronnictwo Ludowe.Wprawdzie obiecało ono poparcie nowemu rządowi,tym niemniej jest ono poza rządem.Tak zwana jedność 4 stronnictw została tym samym rozbita.Jeżeli się weźmie pod uwagę,że stronnictwo ludowe jest najsilniejszym z 4 stronnictw i najbardziej jednolitym to oczywiście przemiana ta jest głęboka.Jak ona się odbije na stosunkach politycznych w kraju trudno na razie przesądzać.Jedno jest pewne,że następuje nowe przegrupowanie sił politycznych.

===...===

## PANIKA.

=-=-=-=-=-=

Panika objęła społeczeństwo lwowskie.Zaczęło się od wezwań na roboty do Odesy,potym komisja werbunkowa Berlinga,której funkcjonariusze rozpuszczali celowo hiobowe wieści o tym co będzie i wreszcie kryzys rządowy dopełnił miary.

Że wszyscy są przemęczeni nerwowo,że 6-ty rok wojny robi swoje,że jesteśmy u kresu sił,wszyscy to dobrze wiemy i to nie stanowi dla nikogo z nas rewelacji.Że jednak toczymy wszyscy wojnę,że Lwów i Ziemia Czerwieńska jest tylko jednym z odcinków walki Narodu,że niektóre odcinki są w znacznie większym ogniu,jak Warszawa i cała bodaj okupacja niemiecka o tym także wiemy i pamiętać musimy.Że walczymy nie tylko o nas,ale i o los przyszły naszych dzieci,że niema zwycięstwa i walki bez ofiar,że Polska i Naród Polski są niezniszczalne i wieczne,a my tylko jednym z pokoleń,które nie może być gorszym od innych to powtarzać sobie musimy codziennie,aby pamiętać i spełniać godnie swój obowiązek.

A zresztą rzeczywistość nie jest znowu taka straszna.Narazie nikogo jeszcze nie wywieziono do Odesy.Jest to tylko jeden ze sposobów terroru,wywarcia presji w kierunku dobrowolnego wyjazdu.Drobne stosunkowo kwoty,świadectwa wystarczają,aby się od tego wykręcić.Przyzwoitsi bolszewicy oświadczają głośno,że nie powinniśmy ulegać i mało tego,że nie powinniśmy wyjeżdżać na zachód,bo wszystko się jeszcze zmieni tutaj,a tam właśnie na zachodzie może być gorzej.Któż zaręczy,że stamtąd nie wywiozą do Rosji tych co stąd tam przyjadą,skoro te wywozy tam już funkcjonują.I kto zaręczy,że pewnego dnia nie rzucą oddziałów Berlinga na Daleki Wschód,albo wogóle nie rozbroją.

Zarówno więc narodowy obowiązek jak i rozum dyktują - pozostać wszelkimi siłami na miejscu !

===...===

## IV.RÓŻNE.

Gen.de Gaulle przybył 2.b.m.przez Stalingrad do Moskwy.Obrady w Moskwie mają obejmować te same problemy jakie były omawiane w czasie wizyty ministrów bryt.w Paryżu.Dotyczyły one utworzenia ekonomicznego bloku panstw zachodnich co w Moskwie przyjęto zostało niezbyt przychylnie.2-go Stalin przyjął gen.de Gaulle i min.Bidot.3-go b.m.byli oni na mszy św.w kościele w Moskwie.

Ks.Humbert powierzył misję tworzenia nowego rządu b.premierowi Bononiemu.Włoska partia komunistyczna odmówiła udziału w rządzie.

W Grecji podało się do dymisji 6-ciu ministrów w tym 2 komunistów.Przywódcy lewicy żądali wolności zgromadzeń. 3-go użyto broni i pomocy z czołgów ang.do rozproszenia demonstrantów.Lewica /EAM/ ogłosiła strajk generalny od 4-go XII.

Z ostatniej chwili: 4-go b.m.premier Arciszewski przyjął Prezydium Rady Narodowej,które zadeklarowało pełną współpracę i poparcie Rządowi.Premier oświadczył,że będzie zaciągał rady i zdania Rady Narodowej. "Times" 5.XII. o Grecji:Zachowanie się policji w Atenach i strzelanie do bezbronnych było zupełnie niewłaściwe.Demonstracja przebiegała spokojnie.Policja utworzyła ogień zanim powstała poważniejsza przyczyna.Obecność wojsk bryt.na ulicy w czasie demonstracji,aprobata przez władze bryt.,manifesty gen.Skobi,spowodowało oskarżenie W.Brytanii o współdziałanie w represjach.Tymczasem oficerowie bryt.zgodnie potępiają niewłaściwe postępowanie policji greckiej. Odmienne zupełnie stanowisko zajmuje "Daily Maili" z 5.XII.Pisze on dosłownie:Grecja jest obecnie najbardziej tragicznym przykładem zarazy jaka padła na Europę.Naród ang.ma specjalną odpowiedzialność jeśli chodzi o Grecję. Mocne węzły wiążą nas z tym krajem. w 1941 r.30 tys.Anglików padło w obronie Grecji,bitwa o nią spowodowała utratę terytorium afrykańskiego.Poczuwaliśmy się do obowiązku oswobodzenia Grecji.W żadnym kraju wojska ang.nie były witane z taką radością i entuzjazmem. Położenie w Grecji zmusza nas do zajęcia zdecydowanego stanowiska.Jeśliby Grecja wpaść miała w anarchię,zwycięstwo byłoby zagrożone,a wojna byłaby przedłużona.Czy EAM reprezentuje rzeczywiście szerokie masy."

Na Ateny maszerują oddziały EAM.Rząd oświadczył,iż oddziały te zostaną rozbrojone.Grecki Naczelny wódz gen. Skobi w proklamacji stwierdza,że niektóre koła pozostające w mniejszości chcą narazić Grecję na wielkie niebezpieczenstwo.Rząd ogłasza stan wojenny w Atenach i w okolicy.3-go b.m. wieczorem ang.grecki sztab w Pireusie zaatakowany został przez oddziały EAM.Walki trwały przez cały dzień. Rada wojenna oddała całkowitą władzę w ręce gen.Skobi.

Anglicy nacierają na przyczółek pod Venlo.Po ciężkich walkach Amerykanie zdobyli wsie Koerdorf i Florsdorf nad rzeką Roer.Zdobyte zostały Saarunion i Saarlauten,gdzie opanowany został most przez które wojska am. przeprawiają się na wschodni brzeg Saary.Granica niem.przekroczona została na południe od Wilhelmsbrom, które zostało zajęte.W północnej Alzacji marsz sprzym.na Hagenau.W Wogezach wojska am.i franc.grożą odcięciem 19-tej armii niem.W Dalmacji partyzanci zajęli Knin,a wojska sow. Satoralia -Ujhely i Tomaszy i stoją 14 klm.przed jeziorem Balton.

4 tys.bombowców 4.XII.atakowało centra przemysłowe oraz zaplecze zachodniego frontu.Bombowce z Italii bombardowały Wiedeń i fabryki benzyny syntetycznej na Śląsku.Powódź spowodowana wysadzeniem tam na południe od Arnhem zmusza Kanadyjczyków do wycofania się.

Min.spr.zagran.z Australii w imieniu tego państwa i Nowej Zelandii wypowiedział się mocno przeciw dyktaturze wielkich mocarstw w stosunku do państw małych.

Radio polskie cytuje głosy publicystyki amer.występujących w obronie stanowiska Rządu Pol.

Pierwszy transport ewakuowanych ze Lwowa na zachód został doszczętnie obrabowany przez bolszewików w Przemyślu.

00==00

Na fundusz prasowy w rb:
Siódemka 700,XY 80,Marek 20,W.G.30, S,O.60,S.10,Wasylko 50,Nowy 20,Tas 20,Marek 20,Swój 100,Ferbel 30,Dziunek 10,Mak 8,Halka 10,Stefa 5,Maja 10, Tytan,kalka i farba,Wilk papier,matryce,Mareczek 500 ark.papieru.

00==00